

CSIPERKE TERMESZTÉS III. FÁZISÚ KOMPOSZTON

HELYISÉG FERTŐTLENÍTÉS:

Fertőtlenítés előtt a helyiséget takarítsuk ki, a szerszámokat a polcokat azonban hagyjuk bent. Fertőtlenítést permetezőgéppel végezzük (falak, mennyezet, padozat) 100 m² alapterületű helység-nél a falak és a padozat minőségétől függően 50-100 liter oldattal számolhatunk a fertőtlenítés elkezdése előtt a bejáratnál jelezzük egy tiltó táblán a fertőtlenítés tényét.

FERTŐTLENÍTÉSRE HASZNÁLHATÓ SZEREK:

- 5 %-os nátrium hypoklorid
- 10 %-os háztartási hypo
- 3 %-os klórmész oldat
- frissen oltott mésztejes lemosás
- vagy a gombatermesztésben engedélyezett szer

A munka befejezése után gondoskodjunk arról, hogy a helységben legalább 16 °C-os levegő hőmérséklet legyen, és a helyiséget zárjuk le 1-2 napra. A szerszámokat megfelelő helyen tisztítás és lemosás után 5 %-os hypos, oldattal kezeljük, minden helység bejáratánál helyezünk el át nem léphető tálcákat, amelyeket hetente legalább egyszer kezelünk hypo-cloriddal.

BETELEPÍTÉS:

Az alapanyag fogadásakor (zsákos, blokkos-préselt komposzt) fontos a hőmérséklet rendszeres ellenőrzése, mivel sokkal aktívabb a III. fázis, mint II. fázisú komposzt. 12 óra alatt akár 5-6 °C fokot is képes emelkedni a komposzt hőmérséklet. Az elhelyezett komposztot azonnal egalizálni kell. Egalizálásakor ügyelni kell arra, hogy a zsákokban egyforma mennyiségű komposzt legyen vízszintesre igazítva.

TAKARÁS:

Maximum 24 órán belül el kell végezni. Javasolt földvastagság 5-6 cm Korona Tőzeggel, amely igen jó minőségű, a gomba igényeit maximálisan kielégíti. A nagyobb terméshez több víz szükséges, amit a vastagabb takaróföld könnyebben felvesz és megtart. A komposzt hőmérsékletét be kell szabályozni 25-27 °C körüli értékre vagy fűtéssel, vagy hűtéssel. Nagyon fontos a megfelelő klímaszabályozás.

LAPPANGÁS:

A takarás után 1. nap kezdhető az öntözés. A kiadott vízmennyiség 22-28 liter között változik m²-enként. 6, 7 napon keresztül kell feltölteni a takaróföldet vízzel, de figyelembe kell venni a mycélium fejlődését a hőmérsékletet és a takaróföld víztartalmát. Naponta kiadható vízmennyiség 2-6 liter/m². Komposzt hőmérséklet 25-28°C, páratartalom: 96-98 %, széndioxid szint: 5000-6000 ppm.

BORZOLÁS:

A takarást követő 7-8. napon célszerű elvégezni, mikor a mycélium a takaró föld 2/3-át átszötte. A termőtestek egyenletes eloszlása érdekében intenzíven borzoljunk, egészen a komposztig. Az elkevert, fellazított takaró földet egyenletes vastagságban terítsük vissza, de ügyeljünk arra, hogy a felszín egyenletes darabos maradjon. Ez fontos ahhoz, hogy a termőtest kezdemények számára ideális mikroklíma alakulhasson ki. Ebben az időszakban fontos a magas páratartalom 96-98 %. A magas széndioxid szint tartása minimum 6000 ppm legyen ellenkező esetben nem jut fel a mycélium a takaróanyag tetejére, ezért ne adjunk friss levegőt, 3-4 napig. Vigyázni kell azonban arra, hogy a komposzt hőmérséklete 28°C fölé ne emelkedjen tartósan. Takaró föld beoltása a csiperke mycéliummal CAC-ing: (3-4 nappal korábbi termőre fordítást eredményez.)

TERMŐRE-FORDÍTÁS:

Optimális ideje, ha a mycélium szálak a takaró föld felszínének 80 %-ában átütöttek a felszínre, elkezdhető a friss levegő adása. A komposzt hőmérsékletét naponta 1,5-2 °C-kal kell csökkenteni, a levegő hőmérsékletét 18-19 °C-ra levinni, így ha komposzt 26-28 °C-ról 5-6 nap alatt hűtjük vissza 20-21 °C-ra. A visszahűtéssel párhuzamosan a széndioxid szintet 1500-1800 ppm-re kell csökkenteni. A páratartalmat 92-94 %-on tartani a tőfejképződésig. A termőre fordítás sebességével, illetve a széndioxid szint növelésével esetleg csökkentésével érhetjük el az apróbb vagy nagyobb darabosabb gombát.

TERMÉSFEJLŐDÉS, SZEDÉS:

Az öntözés akkor kezdhető amikor a termőtestek 1-1,5 cm átmérőjűek. Intenzíven lehet öntözni, de egyszerre kijuttatott vízmennyiség ne legyen több 1-2 liter/m². A kijuttatásra kerülő vízmennyiségét befolyásolja a várható termés mennyisége minden várható kg gombára 1 liter öntözővíz javasolt. Öntözés után folyamatos ventilációt biztosítsunk, hogy a termőtestek 2-3 órán belül leszáradjanak, mivel a gombán pangó víz baktériumfoltosodáshoz és minden kórokozó, pókhálós penész (*Dactylium dendroides*), mólé fertőzés (*Mycogone perniciosus*) felszaporodásához vezet. Az öntözést a szedés előtt 2-3 nappal be kell fejezni.

SZEDÉS:

A telepítéstől számított 20-22. napon kezdhető el. (CAC-ing eljárásnál 16-18 nap). A komposzt hőmérséklet 20-21 °C legyen, levegő 18-19 °C a széndioxid 1500-2000 ppm a páratartalom 80-86 % a termőidőszak alatt. Az 1. hullám utolsó napjaiban mikor már a hullám 80-90 % -át leszedtük és a komposzt hőmérséklete megemelkedett 22-25 °C-ra megkezdhető az öntözés, amely 1-2 nap alatt 10-14 liter/m², 2-3 literes dózisokban adható amíg komposzt aktív. A tőfejképződésnél abba kell hagynunk az öntözést, és csak a 2. hullám borsónagyságánál kezdetünk újra öntözni. Hasonlóan járjunk el mint az első hullámnál, de figyelembe kell vennünk a takaró föld víztartalmát. A 3. hullámnál már kevesebb vízzel dolgozunk, mint az első kettőnél.

A III. fázisú komposzt nagyobb odafigyelést igényel a szedés alatt is, mivel az átszövetett komposzt terméshozama várhatóan 20 %-kal magasabb a II. fázishoz képest. Az első osztályú gombák aránya nő, de ez a természetől nagyobb előrelátást, jobb munkatervezést és odafigyelést követel meg.